

**Приказ основних макроекономских показатеља
у Републици Србији у 2008. и 2009. години**

Ред.бр.	ПОКАЗАТЕЉИ	ПЕРИОД	ВРЕДНОСТ
1.	Просечне бруто зараде	Април 2009.	
1.1.	Укупно		45.304,00 дин
1.2.	Привреда		41.526,00 дин
1.3.	Ванпривреда		53.295,00 дин
2.	Просечне нето зараде	Април 2009.	
2.1.	Укупно		32.571,00 дин
2.2.	Привреда		29.981,00 дин
2.3.	Ванпривреда		38.050,00 дин
	Просечне нето зараде у РС - децембар	2001. - 2008.	
	- 2001. година		8.456 дин
	- 2002. година		11.555 дин
	- 2003. година		14.528 дин
	- 2004. година		17.346 дин
	- 2005. година		22.079 дин
	- 2006. година		28.267 дин
	- 2007. година		34.471 дин
	- 2008. година		38.626 дин
3.	Минимална (нето) зарада		
3.1.	Минимална зарада	Децембар 2007.	10.668,00 дин
3.2.	Минимална зарада	Децембар 2008.	13.572,00 дин
3.3.	Минимална зарада нето по радном часу	Јан/Јун 2008.	70,00 дин
3.4.	Минимална зарада нето по радном часу	Јул/Дец 2008.	78,00 дин
3.5.	Минимална зарада нето по радном часу	Јан/Јун 2009.	87,00 дин
3.6.	Месечни износ минималне зараде 174 ч.	Јан/Јун 2009.	15.138,00 дин
4.	Запосленост	Април 2009.	
4.1.	Број запослених лица		1.974.430
4.2.	У предузећима, установама, задругама и организацијама		1.406.858
4.3.	Приватни предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих		567.572
5.	Незапосленост	Мај 2009.	
5.1.	Број незапослених лица		767.547
5.2.	- Жена		407.514
5.3.	- Мушкараца		360.033
5.4.	Стопа незапослености		24,99 %
6.	Број незапослених према дужини чекања на запослење - (највеће учешће) (у %)	Мај 2009.	
6.1.	До 3 месеца		13,86%
6.2.	Од 3 до 6 месеци		11,05%
6.3.	Од 6 до 12 месеци		13,53%
6.3.	од 1 до 2 године		15,72%
6.4.	од 2 до 5 година		22,04%
6.5.	од 5 до 10 године		14,43%
6.6.	Преко 10 година		9,37%

7.	Број незапослених према старости (највеће учешће)	Мај 2009.	
7.1.	до 24 године		13,95%
7.2.	од 25 – 34 година		25,86%
7.3.	од 35 – 44 година		23,65%
7.4.	Од 45 - 54 година		24,00%
7.5.	од 55 – 65 година		12,54%
8.	Индекси цена на мало	Мај 09./април 09.	Мај 09./ дец 08.
8.1.	Република Србија	101,5	108,7
8.2.	Централна Србија	101,6	109,1
8.3.	Војводина	101,4	107,6
8.4.	Београд	100,8	109,7
9.	Индекс потрошачких цена	Мај 09./април 09.	Мај 09./ дец 08.
9.1.	Република Србија	102,1	107,0
10.	Индекси трошкова живота	Мај 09./април 09.	Мај 09./ дец 08.
10.1.	Република Србија	101,6	106,8
10.2.	Централна Србија	101,7	107,0
10.3.	Војводина	101,2	106,5
10.4.	Београд	100,2	107,4
11.	Потрошачка корпа	Април 2009.	
11.1.	Просечна		36.481,14
11.2.	Минимална		23.178,23
11.3.	Просечна потрошачка корпа - децембар	2001.- 2008.	
	- 2001. година		16.321,52 дин
	- 2002. година		16.886,64 дин
	- 2003. година		17.820,83 дин
	- 2004. година		20.745,94 дин
	- 2005. година		20.468,16 дин
	- 2006. година		26.211,12 дин
	- 2007. година		30.109,68 дин
	- 2008. година		33.573,10 дин
11.4.	Минимална потрошачка корпа- децембар	2001.- 2008.	
	- 2001. година		9.787,58 дин
	- 2002. година		10.383,52 дин
	- 2003. година		10.978,97 дин
	- 2004. година		12.640,38 дин
	- 2005. година		15.343,86 дин
	- 2006. година		16.262,17 дин
	- 2007. година		18.991, 52 дин
	- 2008. година		21.298,22 дин
12.	Најнижа месечна основица доприноса за обавезно социјално осигурање	од 1.5 до 31.7.2009. године	17.348,00 дин

ИНДЕКСИ ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ

ø2008=100

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА		ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА		ВОЈВОДИНА	
	III-09/ø08 (коначни резултати)	IV-09/ø08 (претходни резултати)	III-09/ø08 (коначни резултати)	IV-09/ø08 (претходни резултати)	III-09/ø08 (коначни резултати)	IV-09/ø08 (претходни резултати)
1	2	3	4	5	6	7
Индустрија - укупно	88,1	77,9	90,3	77,5	84	78,7
Вађење руда и камена	100,5	82,1	103,9	76,8	94,3	91,5
Прерађивачка индустрија	81,7	78,2	80,2	78,1	83,9	78,4
Производња и дистрибуција елект. енерг., гаса и воде	110,3	75,3	112,3	76,2	47,3	46,1

13.	Приватизација 2002-2008	Бр. фирми	Број запосл.	Књигов. вредност	Продајна цена	Инвести ције	Соц. програ м
13.1.	Тендери	109	90.259	952.844	1.179.022	1.168.462	276.689
13.2.	Аукција	1.713	144.415	1.099.220	1.111.910	224.392	
13.3.	Тандер+аукција	1.822	234.674	2.052.064	2.290.932	1.392.854	276.689
13.4.	Тржиште капитала	538	113.825	503.642	518.713	5.902	
13.5.	Укупно	2.482	365.115	2.615.218	2.872.916	1.398.756	276.689
13.6.	Раскиди уговора						
	Аукција	376	39.963	213.866	253.559	48.590	
	Тендер	16	11.388	72.441	485.220	135.928	2.042
	Укупно	392	51.351	286.307	738.779	184.518	2.042

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

14.	Пензије	Април 09.	
14.1.	Број корисника пензија (укупно)		1.586.399
14.2.	Број корисника пензија - запослени		1.310.463
	Број осигураника запослени	март 2009	2.205.489
	Број осигураника самосталне делатности	март 2009	328.541
	Број осигураника пољопривредници	март 2009	233.385
	Број осигураника укупно	март 2009	2.767.415
14.3.	Број осигураника на једног корисника пензије		1,8
14.4.	Просечна пензија за запослене	Април 09.	21.710,03 дин
14.5.	Просечна пензија за самосталне делатности		21.281,96 дин
14.6.	Просечна пензија за пољопривреднике		8.134,98 дин
14.7.	Најнижи износ пензије - запослени	Април 09.	11.088,23 дин
14.8.	Највиши износ пензије (нови Закон)		102.766,70 дин
14.9.	% учешћа просечне пензије у просечној заради	2001. – 2009.	
	- 2001. година		90,41%
	- 2002. година		72,99%
	- 2003. година		70,45%
	- 2004. година		67,89%
	- 2005. година		66,79%
	- 2006. година		61,76%
	- 2007. година		54,02%
	- 2008. година - запослени	Децембар 08.	56,00%
	- 2009. година - запослени	Април 09.	66,6%

Основни економски циљеви Владе Републике Србије	
Бруто домаћи производ - БДП	
-Раст БДП у наредне четири године годишње по стопи:	7%
-Повећање реалног нивоа БДП у наредне четири године	30%
Запосленост	
-Отварање нових радних места у наредне четири године укупно	200.000
-Смањење стопе незапослености	са 18,1% на 11,9%
Инфлација	
-Смањење са садашњег нивоа од око 12% на	4 % у 2012.
Текућа плаћања	
-Смањење дефицита са садашњих 13% на	8% у 2012.
Инвестиције	
-Повећање учешћа инвестиција у БДП са садашњих 22% на	25% до 28% у 2012.
Пензије	
-Повећање учешћа просечних пензија у просечној заради максимално	70%

Основни правци привредних реформи у наредним годинама
-Завршетак приватизације друштвених предузећа, државних банака и осигур. друштава.
-Увођење конкуренције на тржиштима инфраструктурних и комуналних делатности и покретање приватизације (делимичне или потпуне) јавних предузећа која послују у њима
-Укидање непотребних прописа којима се отежава прив. живот и поједностављење важећих прописа
-Повећање ефикасности судских органа при решавању привредних спорова и ефикасније спровођење стечајних процедура.
-Приватизација држаног пољопривредног и грађевинског земљишта, делимично у оквиру прописа реституције.

I – ЗАРАДЕ И ЗАПОСЛЕНОСТ

Зараде

Просечна зарада у Републици Србији исплаћена са порезима и доприносима, у априлу 2009. године, номинално је већа за 7,3%, а реално за 6,2% од зараде исплаћене у марту 2009. године. Наведена априлска зарада номинално је већа за 12,3% а реално за 3,8% у односу на зараду исплаћену у априлу 2008. године.

Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у априлу 2009. године, номинално је већа за 7,3% а реално за 6,2% од исте такве зараде исплаћене у марту 2009. године. Наведена зарада номинално је већа за 12,3% а реално за 3,8% мерено према заради из априла 2008. године.

Ако посматрамо укупан период јануар-април 2009. године, можемо да констатујемо да је укупна зарада исплаћена у том периоду номинално за 12,4% већа, а реално за 2,8% већа од исте такве зараде исплаћене у периоду јануар-април 2008. године.

Запосленост

Републички завод за статистику, поред редовног праћења стопе запослености и незапослености административном методом, периодично врши статистичко истраживање „Анкета о радној снази“, којим се сагледавају карактеристике радне снаге и дешавања на тржишту рада. При спровођењу овог истраживања, примењује се методологија која је усклађена са пропрукама и дефиницијама Међународне организација рада и ЕУРОСТАТА, чиме се обезбеђује упоредивост података са другим земљама. Априла 2009. године, извршена је поменута анкета на узорку од око 7000 домаћинстава, која се налазе на подручју централне Србије и Војводине.

Према наведеној Анкети, у Србији је 6.350.328 лица старости 15 и више година, од којих је 3.131.280 класификовано као активно становништво, од којих су 2.642.686 запослени (у складу са методологијом МОП-а и ЕУРОСТАТА), и 488.595 незапослено.

Као неактивно становништво, класификовано је 3.219.048.

У оквиру активног становништва, 1.383.759 су жене, од којих су 1.144.484 запослене, односно 239.275 незапослене.

Према наведеној методологији, у априлу 2009. године је стопа незапослености износила 15,6%, наспрам 14,0% из октобра 2008. године.

(Детаљнији приказ „Анкета о радној снази“, биће предмет посебне информације).

II – ЦЕНЕ

У мају месецу 2009. године, цене су порасле за 1,5% у односу на април 2009. године. Посматрано у категоријама, највише су порасле цене пољопривредних производа са сезонским за 9,3%, затим индустријски непрехрамбени производи 2,3%. Посматрано укупно мај 2009. наспрам маја 2008. године, може се констатовати да су највећи пораст имали производи на које се плаћа акциза (дуван 25,8%, пића 18,5%). Такође је веома значајан раст цена услуга у наведеном периоду од (18,5%), и индустријских производа укупно од (8,2%). Мерено од почетка године, највећи раст су забележиле цене пољопривредних производа са сезонским (20%), затим производи на које се плаћа акциза 14,9%, итд.

Ако посматрамо индекс раста трошкова живота, највише су порасли трошкови саобраћајних средстава и услуга (2,8%), као и трошкови исхране (2,4%). Мерено према мају 2008. године, највећи раст бележе трошкови дувана и пића (од 21,7%), затим трошкови услуга (од 13,8%), потом трошкови огрева и осветљења (14,2%), потом становања (12,8%) итд.

Посматрано од почетка 2009. до маја месеца, највећи раст су забележили трошкови саобраћајних средстава и услуга од (13,4%), потом трошкови дувана и пића од (12,6%), а затим хигијене и неге здравља од (9,2%), итд.

Базна инфлација

Републички завод за статистику је објавио ланчани индекс базне инфлације која се обрачунава на основу промена цена на мало робе и услуга према тржишним условима.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2008.	100,3	100,6	100,6	101,2	101,1	101,4	100,5	101,0	100,9	101,1	100,7	100,4

Овај индекс не обухвата цене роба и услуга у неком од режима регулације (енергенти, комуналне, ПТТ и друге услуге, лекови, цигарете и др.), као ни пољопривредне производе чије су цене под директним утицајем сезоне.

III – ПОТРОШАЧКА КОРПА

Новчана издвајања потребна за пуњење потрошачке корпе у априлу месецу 2009. године, била су већа него што је то био случај у марту 2009. године.

Просечна потрошачка корпа Министарства трговине и услуга, коју обрађује Републички завод за статистику, износила је 36.481,14 динара, и била је скупља за 756,52 динара, или за 2,1% од потрошачке корпе из марта 2009. године. Минимална потрошачка корпа из априла 2009. године, процењена је на 23.178,23 динара, и била је за 506,35 динара скупља, или за 2,2% у односу на минималну корпу из марта 2009. године.

За покриће просечне потрошачке корпе у априлу 2009. године, требало је издвојити 1,12 просечне нето зараде, док је за потрошачку корпу из марта 2009. године било потребно 1,18 просечних нето зарада.

Мерењем односа зарада према потрошачкој корпи, може се уочити да је и на том плану криза (али и промена методологије обрачуна зарада) исказала своје неповољно деловање. У децембру 2008. године, било је потребно за једну потрошачку корпу 0,87 просечних зарада, да би у јануару била потребна 1,21 просечна зарада.

IV – РЕАЛНИ СЕКТОР

Реални сектор и даље исказује негативна кретања која се очитују у паду индустријске производње. Просечан (десезонирани) индекс раста индустријске производње је са вредности од 102% из марта 2008. године, опао на око 84% у марту 2009. године (мерено просеком 2008. године, као базом).

Индустријска производња у Републици Србији у априлу 2009. године мања је за 21,1% и за 22,1% у односу на просек из 2008. године. Посматрано по секторима, у априлу 2009. године у односу на април 2008. године, забележен је пад од (14,6%) у сектору вађења руде и камена, (23,2%) у сектору прерађивачке индустрије и (13,2%) у производњи и дистрибуцији електричне енергије, гаса и воде.

У истом периоду забележен је пораст код производње прецизних и оптичких инструмената (који бележи раст од 67,9%), међутим сама вредност и обим производње нема дотичне делатности, нема значајнији обим.

Са друге стране забележен је пораст код вађења руде метала (14,4%), издавања, штампања и репродукције записа (6,8%), те производњи дуванских производа (6,1%).

V – ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије за период јануар-април 2009. године, износи:

- 7033,3 милиона долара – пад од 36,2% у односу на исти период претходне године;
- 5362,4 милиона евра – пад од 26,1% у односу на исти период претходне године.

Извезено је робе у вредности од 2274,3 милиона долара, што чини смањење од 34,6% у односу на исти период претходне године, а увезено за 4759,0 милиона долара, што је мање за 37,0% у односу на исти период претходне године.

Извоз робе, изражен у еврима, имао је вредност од 1733,5 милиона, што чини смањење од 24,3% у односу на исти период претходне године. Увоз робе, имао је вредност од 3628,9 милиона, што је мање за 27,0% у односу на исти период прошле године.

Дефицит износи 2484,7 милиона долара, што чини смањење од 39,0% у односу на исти период претходне године. Дефицит изражен у еврима износи 1895,4 милиона, што чини смањење од 29,4% у односу на исти период претходне године.

Покривеност увоза извозом, износи 47,8% и већа је у односу на покривеност у истом периоду претходне године, када је износила 46,0%.

У периоду јануар-април ове године, настављене су тенденције пада извоза и увоза с краја протекле године. Као главни фактор истичемо светску економску кризу која је довела до пада привредне активности, како у свету, тако и код нас. Пад нашег извоза је последица и великог смањења цена примарних производа на светском тржишту, а који имају велико учешће у структури нашег извоза. Главни узрок смањења увоза је пад индустријске производње у Србији.

Саопштење сачинио

Љубан Жигмунд